

**ПОСЛАННЯ
МИТРОПОЛИТА КИЇВСЬКОГО
І ВСІЄЇ УКРАЇНИ ЕПІФАНІЯ
ПРЕОСВЯЩЕННИМ АРХИПАСТИРЯМ,
БОГОЛЮБИВИМ ПАСТИРЯМ, ЧЕСНОМУ
ЧЕРНЕЦТВУ ТА ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ
ПРАВОСЛАВНИМ ВІРНИМ
З НАГОДИ 1033-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ**

Дорогі брати і сестри! Слава Ісусу Христу!

Сердечно вітаю всіх вас і весь український народ із 1033-літтям Хрещення Руси-України, яке нині відзначаємо. І робимо ми це не лише задля вшанування хоча і важливої, але давно минулої події. Хрещення Києва і всієї Руси за правління рівноапостольного князя Володимира Великого, день пам'яті якого ми сьогодні також святкуємо, як всяке Таїнство, має понадісторичний вимір, пов'язуючи земне – з небесним, тимчасове – з вічністю.

Господь наш Ісус Христос у бесіді з праведним Никодимом сказав: «Якщо хто не народиться водою і Духом, не може увійти в Царство Боже. Народжене від плоті є плоть, а народжене від Духа є дух» (Ін. 3: 5–6).

Кожна людина, народжуючись за плоттю, має земних батька і матір, від них приймаючи все, властиве роду людському. Без батьків неможлива таємниця появи у світ нового життя, бо людина приходить у буття не сама собою, не від власної волі, а тому має пам'ятати про свій зв'язок із сім'єю, родом своїм, із народом, до якого належить, і з усім людством. «Шануй батька твого і матір твою, [щоб тобі було добре і] щоб продовжилися дні твої на землі, яку Господь, Бог твій, дає тобі» (Вих. 20: 12) – промовляє до нас одна з десяти Заповідей Божих, якою в Декалозі Господніх повелінь відкривається перелік справ любові до ближнього.

Заповідане Богом шанування стосується не лише безпосередньо наших батьків, але також і всіх поколінь нашого роду, без яких було би неможливим нам з'явитися на світ. На жаль, у теперішній час стрімкого поширення гордині та егоїзму люди захоплюються величчю власної гідності настільки, що забувають про джерело, від якого походить ця гідність людини. Багато хто не цінує належно не лише прабатьків та рід свій, але навіть від родини власної, від батька і матері подумки відстор-

нуються так, ніби кожен сам собі дав життя, ніби самі собою люди існують і лише заради самих себе.

А забуваючи про своє походження земне – тим більше забувають про те, що життя роду людському дарував Творець. Він не лише сотворив перших людей, Адама і Єву, але таємничо благословляє кожне нове життя. Через батьків Бог кожній новій людині подає дар буття, оселяє її на землі, щоб через це тимчасове життя кожен із нас увійшов у життя вічне. І тому Господь закликає нас до нового народження – від води й Духа, щоб ми, народившись за плоттю для тимчасового, скористалися можливістю народитися духовно для блаженного життя вічного.

Хрещення як Таїнство для кожного з нас особисто є цим другим народженням. Через це Таїнство, завдяки вірі, ми стаємо не лише дітьми власних батьків, але й дітьми Божими, для нас відкривається не лише те тимчасове, що можуть дати батьки, але вічність, яку може дати лише Бог-Творець. «Усі ви – сини Божі через віру в Христа Ісуса; усі ви, що в Христа хрестилися, у Христа одяглися» (Гал. 3: 26–27) – нагадує нам апостол Павло у Посланні до Галатів.

І якщо особисте хрещення кожного з нас має таке велике і спасительне значення, то не менше значення має хрещення цілого народу, коли не одна людина, не одна родина чи навіть поселення, але весь народ відроджується для вічності. Саме така подія сталася для українського народу 1033 роки тому – наш народ завдяки вірі провідників його, таких як свята княгиня Ольга та онук її, рівноапостольний князь Володимир, від темряви прийшов до світла, від ідолської омани – повернувся до істинного Бога, від ворожнечі гріховного розділення – прийшов до єднання в Церкві Христовій.

Із Києва по всій Русі розійшлося світло проповіді Євангелія. Від Церкви Київської народилися й місцеві Церкви в сусідніх з нами народів на півночі та сході. І держава князя Київська, Русь-Україна, через Хрещення утвердилася, отримала ніби нове народження. Бо в основі її було покладено вже не тільки загальні людські знання, але істини Євангелія, заповіді любові до Бога й ближнього.

Саме завдяки цьому в порівняно короткий час князя Київська держава в правління рівноапостольного Володимира Великого і сина його, благовірного Ярослава Мудрого зміцнилася і зросла. Бо збагатилася вона духовно, відкрила для себе Закон Божий, із яким стала зв'язати та на основі якого встановлювати закони людські. Через Хрещення народ наш долучився до сім'ї

християнських народів Європи, пізнав скарби науки та книжного вчення, архітектури й мистецтва.

Тому коли ми святкуємо чергову річницю Хрещення Русі-України, то маємо не лише згадати про сам факт історії, але нагадати собі про значення того, що відбулося і до чого це закликає нас тепер. Як тоді князь Володимир і весь народ стояли на роздоріжжі між минулим і майбутнім, так і тепер український народ стоїть на роздоріжжі між минулими часами рабства і новими можливостями, принесеними свободою та вибореною державною незалежністю.

1033 роки вшановуємо нині від часу Хрещення Русі, часу оновлення й духовного народження давньої української держави. І 30 років будемо святкувати від часу відновлення нашої Незалежності, народження сучасної України. Так, урок минулого, який маємо прийняти для сучасності, полягає в тому, що успіх праці людини, народу та держави буває справжнім, міцним і плідним лише тоді, коли в основу кладеться не тимчасове, а вічне, не плотське, а духовне, не лише людське, але й Божественне.

Якщо ми розбудуємо Україну, беручи за зразок істину Господнього закону, справді відчуваючи відповідальність перед Богом, як про це сказано в перших словах української Конституції, якщо кожен до оточуючих, до родини та до всього українського народу буде ставитися за заповіддю «Полюби ближнього твого, як самого себе» (Мк. 12: 31) – тоді держава наша матиме успіх. А якщо розбрат і ворожнеча, задрість та егоїзм, сластолюбство і пристрасті, дух наживи, а не жертвовності будуть панувати серед нас – тоді не буде мати успіху справа реформ і державного будівництва. Бо тоді не на камені істини, Божого незмінного закону, будуватиметься дім наш, а на піску людських мудрувань і мінливих прагнень та настроїв.

Якщо поглянемо на нашу спільну історію, то побачимо безліч доказів справедливості такого твердження – і в минулому, і в сучасності. Лише єднаючись, виявляючи жертвовну любов до України та рідного народу, надихаючись істинною вірою, ми досягали успіху. А коли відступали від істини предки наші, коли оманом захоплювалися, користолюбством і владолюбством – то зазнавали поразки. Саме так занепала княжа Київська держава, так прийшла Руїна до козацької Гетьманщини, так зазнала поразки Українська революція початку ХХ століття. Тож нині ми маємо винести добрі уроки з минулого і не повторювати його помилок, не на піску, а на камені розбудовувати Україну – як розбудовував державу нашу князь Володимир.

Сердечно вітаючи всіх вас, владыки, отці, брати і сестри та всі співвітчизники, з днем Хрещення Руси-України, закликаю всю повноту Православної Церкви України надалі ревно трудитися в утвердженні української державності на євангельських засадах, на основі вічних цінностей Божого закону. І якщо будемо в цьому душі працювати, жертвовно дбаючи про нашу Матір-Україну, то досягнемо успіху, переможемо у неоголошеній, але реальній війні з агресором, подолаємо виклики пандемії, розбудуємо таку державу, про яку мріяли і за яку в боротьбі віддавали життя покоління наших предків.

Нехай Господь Бог благословить нашу працю, а Покров Божої Матері та молитви хрещеного батька українського народу рівноапостольного князя Київського і всієї Руси Володимира та всіх святих землі Української будуть нам на допомогу.

Боже Великий, Єдиний, нам Україну храни!

Амінь.

**Епіфаній,
Митрополит Київський і всієї України**

28 липня 2021 р., м. Київ